

La Nació

Setmanari adherit a la "Unió Catalanista"

Redacció i Administració: CANUDA, 14, Pral.

EL NOSTRE PRESSENTIMENT

TOTES les lluites nacionalistes que'ls pobles sotmesos plantegen davant dels despòtics i usurpadors poders dels grans estats, són problemes de voluntat que per la via del dret han de resoldre's. Naturalment que a voltes no n'hi ha prou per a fer respectar aquell dret amb les actituds legals i és necessari recórrer a les supremes accions extralegals, però aquest cas sols arriba quan, per part del poble que s'hi llança, existeix la consciència necessària que li fa posseir una infrangible i ferma voluntat per a assolir el triomf d'aquelles reivindicacions nacionals que l'han de fer àrbitre dels seus destins col·lectius.

El cas nacionalista de Catalunya és i ha d'ésser sempre, també, un problema de voluntat. Tenim, els catalans, raons poderosíssimes que abonen el dret a manifestar el nostre desig de què Catalunya visqui la pròpia vida incorporada al món, però, així i tot, hem d'actuar amb voluntat i ens hem d'exercitar en la voluntat, a fi que puguem veure lluminosament i bella realitzats els desers i aspiracions que componen la nostra ideologia humanament socialitzadora, nacionalment lliberatriu.

Tenim el deure, com a catalans, de conresar la nostra voluntat individual a l'ensem que la col·lectiva, perquè, tant en un concepte com en l'altre, ens trobem descaracteritzats i insensibilitzats. No posem les virtuts característiques dels homes forts, que vol dir vigorosament austers i dignificats; tampoc posem la consciència, l'enteresa col·lectiva que cal perquè un poble sigui considerat amb capacitat suficient per a gaudir llibèrrimament dels seus drets nacionals. Es per això que hem de voler per al nostre poble la possessió d'una voluntat fermissima i l'hem de voler a més, també, perquè dintre la nostra consciència de nacionalistes s'hi han anat elaborant una sèrie de concrecions humanes que tenen dret a adquirir efectivitat plena, per tal que elles marquin el camí, gloriósament triomfant, que Catalunya, per a incorporar-se a la general actuació de la humanitat, ha de seguir.

Es cert que els fets històrics, que ja han

passat, i les necessitats materials que en els temps moderns se senten, donen un cert dret als pobles per a proclamar la fixació dels llurs anhels i fer afirmació de quines són les seves esperances, però no és pas en aquestes raons, en aquesta base, on deu fonamentar-se, en absolut, l'existència dels sentiments nacionalistes dels petits pobles, ja que aquells sentiments han de manifestar-se empesos per fins socialment superiors i enlairats i mai per mòbils egoistes i utilitaris.

No hi ha dret a què els pobles visquin inconscientment modalitats socials revellides o desviades, ni hi ha dret, tampoc, a què cap d'ells pugui contemporitzar de cap manera amb aquells poders o elements inductors, sustentadors i mantenidors de l'afebliment nacional i l'esclavització social de les patries que la naturalesa ha donat als homes. L'aspiració nacionalista pot simular-se que la sent tothom, per accions perverses que, individual o col·lectivament, realitzin aquells a qui es considera nacionalistes, més els que som nacionalistes perquè, al dir-nos-en, volem expressar que avorrim privilegis socials, abominem dels manaments humans i suspirem, només, per l'entronitzament de totals llibertats i absoluts benestars per als pobles i els individus, hem de fer, valentment, l'affirmació de què tansolament poden ésser nacionalistes aquells homes que, a la societat, no hi realitzen accions de brutalitat, accions d'esclavatge, accions d'amoralitat.

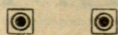
L'home nacionalista volem considerar-lo com si estés situat per damunt de les baixes socials. No és que volgüem formar-nos d'ell un concepte il·lògic i irreal; no és que volgüem tenir-lo com a un aïmant d'abstraccions simplistes ni creure'l un somniador, però, si que

volem creure'l i considerar-lo com a un home just, amador de totes les llibertats i creient en totes les perfeccions.

Es, així, per aquest concepte que de l'home nacionalista ens hem format, que creiem que, homes i pobles, han de conresar la voluntat i han de voler sentir dintre seu la força estimuladora que ha de privar-los de veure entrebancades i violentades per cap mena d'opressió les llurs organitzacions nacionals que han de desplegar la seva acció apartades dels atavismes que sostenen, avui, als poders capitalistes i als poders estatals i que ofeguen i eixafen la vida de les nacions i la vida dels homes. Preveient el seu anul·lament, és pel motiu que, aquells dos poders que en la vida social moderna no poden viure els uns sense els altres, s'agermanen en una mutua solidarització d'interessos. I és que les llurs accions gaudeixen d'una homogeneïtat tal i viuen perseguint una tan absoluta identitat de fins, que sols vindrà l'enderrocament total de l'estatisme opressor quan el capitalisme, egoista i absorbent, de l'estat de caducitat en què ara es troba passi a ésser una institució preterita anul·lada i anorreada per la potent voluntat dels homes que, cada dia més, senten una necessitat major de viure amorosament una vida de llibertat que no sigui entorpiment ni obstacle per a la vida dels individus i dels pobles.

Les tendències nacionalistes i socialitzants, en cerca de l'absolut triomf faràn via. I que aquell triomf el logran i l'assoliran, ens ho diu prou bé el sòlid contingut ideològic que el socialisme i el nacionalisme enclouen.

Aqueixes dugues idealitats que, a Catalunya, hem unit i agermanat, seràn les idealitats reguladores del desplegament de la vida tota dels pobles i dels homes. Perquè així, ben convençuts, ho creiem i aquest és el pressentiment nostre, és pel que ens hem llançat a un apostolat redemptor que portarà llum i veritat a l'esperit dels homes i, per tant, els inondarà de voluntat, que vol dir ferma en l'acció i plena confiança en la virtualitat dels nostres ideals.

Catalanistes: Porteu LA NACIÓ a la fàbrica, al despatx, al treball i a tot arreu on pugui guanyar-se un català per a la Patria ♦ Que la veritat sia coneguda i enmenhi la voluntat del poble ♦ ♦ ♦

L'ACCCIÓ DE L'UNIÓ CATALANISTA

Missatge de la Junta Permanent que fou aprovat, per unanimitat, en el Consell General de Representants, celebrat el 17 del corrent

COMPANYS REPRESENTANTS :

Les primeres paraules de la Junta Permanent són de coral salutació per a tots vosaltres, que esperem les transmetereu als vostres representats com a penyora de la pregona afecció patriòtica de germanor social que aqueixa Junta sent per tots els individus que componen l'Unió Catalanista. Aquesta salutació és verament coral i expressió de la lleialtat amb que aquesta Junta Permanent, en tots els instants de la seva actuació, compleix el manament imposat per tots els elements que formen l'Unió Catalanista; i com que aquest manament enclou tota una munió de preceptes i el més alt de tots és orientar i guiar l'acció de l'Unió Catalanista i aiximateix el de perfeccionar seguidament totes les funcions que els elements adherits realitzen, després de saludar-vos tan coralíssimament, hem de complir el nostre deure de fer avinents les deficiències que haguem notat en el compliment dels deures en els elements adherits; hem de fer algunes consideracions a les Memòries que'ns han estat remeses, per a senyalar-los la conducta a seguir en l'any pròxim, i exposarem el nostre pensar respecte de l'acció que estíem més necessària i fructuosa per a enfortir i millorar l'organització de la nostra Unió Catalanista, per a així servir millor, com és nostre deure, a Catalunya.

Aquest any que acaba de transcórrer és el primer en el qual l'Unió Catalanista ha emmotllat la seva acció complint els nous Estatuts, que vosaltres aprovàreu, i que, per aquest motiu, cal pensar que són com una norma de conducta que ha d'haver renovat l'actuar dels elements de l'Unió Catalanista. La Junta Permanent, tot dolent-se'n, ha de manifestar que als nous Estatuts no hi ha correspost pas, en termes generals, una més afinada actuació i una major austeritat en la tasca catalanista. No és que d'això en volgüem fer un càrrec concret, per més que sí—repetim—que'ns en dolem, car compremem que el major radicalisme que en tots sentits integra ara el nostre esperit nacionalista obliga a un aprenentatge del que no és tan fàcil com sembla fer-se'n mestre, amb el fi que ço que dels nous Estatuts resta integrat sia ja, al cap d'un any, una realitat completa; no gensmenys, però, les deficiències són abastament remarcables perquè les sotsmetem a la vostra consideració i esperem que en la proposició que aquesta Junta tot d'una farà per a corregir els errors, per a unificar les consciències i per a arborar-nos a tots en un sentiment únic, seràn prou perquè, en el Consell General de l'any vinent, l'Unió Catalanista sia tota una altra i aquesta Junta Permanent no hagi de dir més que lloances del compliment de tothom.

En els nous Estatuts, com a innovacions de transcendència per al perfeccionament de

l'actuar de l'Unió, hi han diverses prescripcions i és la més sobressortint aquella que, per a determinar una major compenetració dels adherits amb la Junta Permanent, disposa que abans del Consell General li sien remeses les llistes de socis de les entitats adherides i també unes breus Memòries en les quals les Juntes de les entitats, cada Redacció de periòdic i cada element que posseeixi dret de representació exposin el seu parer respecte de les millores, de les renovacions, dels nous criteris, de tot el que, en una paraula, pugui ésser corregit i variat, per tal que la Junta Permanent se n'aconselli i se n'il·lustri i li sia planer fer que l'Unió Catalanista visqui potent a la realitat nacional de l'hora en que viu. I bé, de Memòries rebudes no n'hi ha més que cinc: una del Casal del Districte I, una del Casal del Districte VI, una de la Joventut Catalanista, una del Centre Catalanista Gent Nova, de Badalona, i una altra de *Renaixement*, i, a més, una Memòria remesa per alguns individus d'entitats de l'Unió que, independentment de les prescripcions reglamentaries, han tingut a bé, i la Junta Permanent ho agraeix, fer conèixer llur pensament. En quant a llistes de socis, només se n'han rebut quatre: del Casal del Poble Nou, de l'Associació Catalanista de Gràcia, de la Joventut Catalanista i del Centre Catalanista Gent Nova, de Badalona.

Ara, companys representants, judiqueu i digueu, per més que aquestes abstencions generals suposin que's té una grandíssima confiança en la gestió de la Junta Permanent, i, a més, suposin també una aprovació tàcita de com la Junta Permanent en aquest darrer any ha complert el seu comès, si no és just que la Junta se'n planyi i que exposi el seu desig, la seva franca voluntat, perquè en el successiu sigui amb acció de presència i, per tant, amb acció de pensament i sentiment, com els elements adherits a l'Unió compleixin les prescripcions reglamentaries, podent-

vos assegurar que la Junta en tindrà el més gran plaer, perquè l'Unió és una organització tan important i transcendent per a la patria, que, además d'aquesta ferma agrupació sentimental que'ns lliga, ens cal una compenetració mutua en tots els afers, accions, pensaments i qualsevol altra activitat que l'Unió desempenyi; car així la nostra organització serà més potent i més forta, perquè no sols la relligarà el sentiment, sinó que, a més, actuarà ferma per una disciplina indestructible que no vindrà d'haver-se d'avenir a manaments i disposicions ferries, sinó que serà el sentiment que ara ens lliga convertit en deure indestructible, que realitzarà el propòsit que a tots ens mou, i que tot i éssent complexa l'organització de l'Unió, sigui tota ella com una unitat simple que's mogui i que actui i que influeixi a Catalunya, com ho podria fer una individualitat que posseís abastament acció per a influir amb eficàcia a la nostra patria.

Al Casal del Districte I i al Centre Catalanista Gent Nova, de Badalona, que encoratgen a la Junta Permanent perquè amb més braó, si pot, no pari en convertir en realitat la nostra acció pel contingut en el Missatge aprovat en el darrer més de Janer, i que'ns refermen la llur adhesió i ens empenyen a persistir en l'obra iniciada, els fem present la nostra gratitud i els restem reconeguts de la fortitud espiritual que'ns empenya, donant-los serment que la Junta complirà a l'avenir amb més cura, si pot, el deure que aquest Consell General imposi.

Al Casal del Districte VI i a la Joventut Catalanista, que aiximateix protesten de llur adhesió i confiança a la Junta Permanent i que, a més, ens impulsen perquè persistim en l'acció nacionalista de sempre, amb el fi que segueixi avant la recatalanització de Catalunya, els diem, després d'agrair-los llur expressiva confiança, que en ço de persistir en recatalanitzar a Catalunya, la Junta Permanent, que no ha oblidat mai, que no ha deixat mai de banda i que en tots els moments, dintre de la política general de Catalunya, s'ha mantingut en aquella dificultosíssima intranquiescència que no sempre, sab, és ben apreciada, ho té tant per obligació basal de tota la seva actuació, que ella, la Junta Permanent, és la primera en dir que l'afirmació catalana, en el seu sentit integral, que la fermíssima acció de fer renàixer Catalunya amb la plenitud de la seva consciència, ha estat, és i haurà d'ésser sempre el nucli generador de la vida de l'Unió, i que, sense la significació nacionalista d'aquests principis fonamentals, no seria digna de l'existència de l'Unió, inclosos en aquelles paraules que foren dites davant del poble de Barcelona: Catalunya, Catalunya i Catalunya.

A la Redacció de *Renaixement*, tota ella

MIGRANYA,
DOLORS NEURALGICS,
FEBRES, Etc.

SE CUREN AMB

KALMINE

En venda: Centre Productes Farmacèutics del Dr. Andreu, J. Uriach i Cia.,
J. SEGALÀ

Al detall: En totes les farmàcies
CAPSES D'UN CATXET: 35 cènts.

joventut, tan entusiasta i vibrant com conscient i serena, hem d'expressar-li la nostra admiració pel caient patriòtic incommovible, per l'alta consciència de civilitat amb que s'ofereix al poble de Catalunya, realitzant-hi una acció tan renovadora i transformadora, que no passarà gaire temps sense que els efectes que causin a nostra patria no's manifestin tan esponsorosament que no donguin noció d'un poble que recupera el seu ésser de Nació. Per la digna disciplina que mostra i per la fermesa amb que'ns parla a l'adreçar-se a la Junta Permanent, que'n rebí la més fonda i patriòtica gratitud.

La darrera Memòria de que hem de fer menció fou entregada a la Junta Permanent el més d'Abril i era firmada per una vintena d'individus pertanyents a entitats de l'Unió. Considerem de tota lloança l'acte d'aquests companys nostres que, sense trencar la disciplina, sense fer cap manifestació de disconformitat amb les Juntes dels Casals, s'han acostat a la Junta Permanent, moguts de lloable bona voluntat, per tal que pugués conèixer el pensar que tenen referent a qualques problemes nacionalistes; no és que ells hagin pretès esmenar l'acció de ningú, ni hagin volgut subsanar deficiències; el que és que s'han sentit moguts a fer arribar a la Junta Permanent llur sentir respecte de diferents modalitats del nacionalisme, coneixent la veritable democràcia que regna entre nosaltres i el gran esperit de companyerisme que a tots ens uneix i que permet realitzar, sense cap mena de mancament, que la Junta Permanent sia en tots i tots en la Junta Permanent i que, per tant, amb tota naturalitat, han pensat que feien bé d'acostar-se i fer-li saber com pensaven. I ara, en aquest instant del Consell General, la Junta Permanent manifesta que ha vist amb goig l'interès d'aquests companys nostres en dur llur col·laboració a l'acció de l'Unió Catalanista, manifestant-los que, en la major part dels pensaments que exposen, la Junta hi està d'acord i té el propòsit ferm d'intensificar, cada cop més, l'acció de l'Unió en el sentit d'integralitat nacionalista que ells desitgen; i els diu també, respecte de certes apreciacions d'alcanç internacional, que aquesta Junta Permanent no's sent pas amb efectivitat per a realitzar-les; que, respecte de llurs dissenys per a poder organitzar un Congrés d'entitats de la nostra Catalunya i fins d'entitats de les nacions que posseeixin totes o algunes de llurs llibertats, aquesta Junta manifesta que ja a Catalunya s'hi ha iniciat un projecte en aquest sentit per un company que escriu en el periòdic *Patria*, de Valls en el qual l'Unió hi té com promesa la seva cooperació, i que, de tota faicó, com ara no és hora de poder-ho intentar ni menys començar —que això serà més propi una vegada terminada la guerra—, aleshores l'Unió Catalanista sabrà complir el seu deure, procurant que a la consciència d'Europa hi posseeixin un valor efectiu els pensaments de totes les nacionalitats naturals.

Respecte de l'acció que pensa la Junta Permanent sia la tasca completa per a l'any que avui comencem, és ben clar, i estem segurs que tots pensem el mateix, que el que és

d'absoluta necessitat és continuar la propaganda del Missatge aprovat en el darrer Consell General, a l'objecte que cada cop més s'infiltri a l'espiritualitat del nostre poble per així aconseguir agrupar dins l'Unió Catalanista el major nombre d'elements possible que decididament treballin per a la lliberació del nostre poble.

Podem dir que totjust el Missatge és conegut; la situació de l'Unió Catalanista a la vida pública de Catalunya s'ha afermat i ha pres posicions que li permeten poder estendre progressivament la seva acció, sabent per endavant que aquesta acció pot ésser duta amb profit fins an aquells elements socials que més refractaris havien estat a l'acceptació de les doctrines catalanistes, fins an aquells elements que hi tenien com una veritable hostilitat perquè no havia estat desfet el malentès que feia creure, no sols a Catalunya, sinó arreu del món, que nacionalisme i lliberació no eren pas coses compatibles, sinó que, tot al revés, eren concepcions antinòmiques que no podia ésser que juntes laboressin per la llibertat humana i per la llibertat dels pobles. Ara, per sort per a tots, ja no és així; de veritable resistència a escoltar-nos i a creure en les nostres doctrines ja no n'hi ha; el que manca és guanyar amb la nostra acció col·lectiva i amb el nostre actuar individual la consciència de tots aquells que en cap ocasió s'havien posat al costat del nacionalisme català, de tots aquells que, constituint la part de vida més extensa de la patria, vivien enfora d'ella perquè no se'ls havia d'afavorir en les ideologies econòmiques que desenvolupaven.

Més, no'n tenim prou de posseir afirmacions concretes, perquè posseint-les i no posseint-les en acció, l'acció que realitzarien seria nul·la en intensitat i mancada de tota extensió. No n'hi ha prou de posseir una ideologia, si té's aiximateix, ben definit l'instrument o els instruments que l'han de dur al poble; i si és veritablement cert que l'ideologia la posseim, que no solament la posseim d'excel·lent qualitat i ben adequada als temps nostres i a l'avenç general de l'humanitat, és més cert—i no'ns hem d'amagar de dir-ho—que careixim d'una gran part dels instruments, dels elements que'ns calen per a propagar-la i estendre-la entre el poble. L'Unió Catalanista, al promulgar l'ideologia nacionalista-socialista, ja atina amb aquesta necessitat

i crea el Comitè de Premsa, el qual ha produït uns resultats meravellosos atenent a que només fa quatre mesos que actua; l'acció del Comitè de Premsa, digna de totes les lloances, ha de créixer, però, i ha d'adquirir tal expandiment, que actui a la totalitat de Catalunya. Tot fa creure que el Comitè de Premsa evolucionarà i s'expandirà cada dia més i que, no mancant-li l'apoi que tenim el deure de prestar-li tots els elements de l'Unió, serà, a no trigar gaire, una acció esponsorosa, que no tantsols serà goig nostre, sinó que arribarà a ésser honor de Catalunya.

Cal dir, però, que, amb tot i posseir un instrument totjust nascut ja important, l'Unió Catalanista es troba mancada d'una munió d'accions que són indispensables perquè realitzem el nostre comès i que, sense fer-ne afirmació precisa a l'aprovar el Missatge, ja contraguérem, tàcitament, el compromís d'arranjar-les, per tal que la totalitat de l'Unió respongués als alts propòsits que'ns induïren a aprovar el Missatge. El que cal afinar, el que cal perfeccionar i el que cal convertir en nuclis d'acció poderosa, són els instruments potentíssims que han d'ésser les entitats adherides a l'Unió. Ho han d'ésser les entitats d'actuació política i ho han d'ésser les entitats d'acció cultural i social. Parlant d'aquestes darreres—de les culturals i socials—, hem de manifestar que tots tenim el deure de realitzar els majors esforços perquè aquestes siguin cada dia en major nombre a l'Unió Catalanista, que no pot ésser que el major nombre de les nostres associacions adherides sien només entitats d'acció nacionalista en el sentit polític; volem que sien també entitats d'acció cultural i social, perquè la consciència de l'Unió no ha d'ésser limitada, fragmentària, sinó que desitgem convertir-la i volem que si en la lluita política només hi actuen aquells elements expressament constituïts per a la tasca militant del nacionalisme, desitgem, aiximateix, que formin part de l'Unió perquè assisteixin als nostres Consells Generals i en tots els instants a afixar la nostra vida, totes aquelles entitats que amb major serenitat, que mogudes per les grans pruitges de la reconstituïció nacional del nostre poble, puguin aconsellar-nos per a dirigir tota l'acció de l'Unió en el sentit de dur a la vida de la realitat les afirmacions basals del nacionalisme. De les entitats culturals volem fer esment l'Associació Protectora de l'Ensenyança Catalana, que tan bé compleix el seu comès i tan perfectament el desempenya, que la tenim per una de les entitats que amb més goig conservem a vora nostre, perquè es vegi ben clar que la nostra acció a favor de la renacionalització de Catalunya la considerem tan important i fonamental, més encara que les altres accions que's realitzen en el sinus de l'Unió. L'organització actual de l'Unió és tota ella complexa, perquè ha de posseir la totalitat dels organismes representatius de la vida integral del nostre poble, i per això l'Unió veu en l'Associació Protectora de l'Ensenyança Catalana una entitat predilecta, a la qual ha prestat, presta i prestarà sempre el seu esforç per a mantenir-la ocupant el distingit lloc que no ja a l'Unió, sinó a tot Catalunya ha conquerit, per l'estímul seguit que realitza a favor de l'Ensenyança Catalana, que és fona-

Tallers Gràfics
Josep Sabadell & C.^a
Stat. en Cta.

Obres de text — Revistes — Periòdics
Fascicles — Catàlegs — Circulars — Factures — Talonaris — Memoràndums — Esqueles mortuòries — Targetes i tota mena de treballs comercials

Casa especial per a Carnets — Calendaris i Etiquetes en relleu

Mostruaris de totes menes i Llibres ratllats
Religats de luxe i econòmics

Mallorca, 257 bis - BARCELONA
TELEFON 7210

ment importantíssim del renaixement dels pobles.

En ço que volem cridar expressament l'atenció d'aquest honorable Consell General, és respecte l'actuació de les entitats nacionalistes polítiques adherides a l'Unió Catalanista.

No'ns costaria res esmentar alguns Casals que han millorat tant la seva acció i han arribat tot planament a posseir-la, tan complexa i quasi integral, a l'ensem que perfecta i extensa, que servissin d'exemple a tots els altres per tal que, imitant-los, poguessin adquirir ben prompte la categoria que la Junta Permanent i l'Unió desitgen posseeixin totes les nostres accions nacionalistes. La Junta Permanent no vol fer retret a ningú, ni tan sols un instant n'ha sentit dubte, respecte del patriotisme i de l'ideologia que mou les nostres entitats adherides; compren perfectament que, a tothom, i en tots els instants, els mou la bona voluntat i l'esperit de sacrifici disposat a realitzar totes les accions, no sols necessàries, sinó tan sols complementàries, de Catalunya; més, no'ns hem d'enganyar els uns als altres, i és ben noble dir amb tota claredat que els resultats que s'obtenen per l'acció dels Casals no corresponen al que hi ha dret a esperar-ne d'ells. I la Junta Permanent, que us representa a tots vosaltres, creu complir amb el seu alt deure que li heu imposat, manifestant-vos aquestes deficiències i excitant-vos a tots perquè'ns ajudeu a corregir-les a fi que puguem convertir els Casals nostres en aquells instruments que'ns són necessaris per a realitzar una acció profitosa en el nostre poble. No seríem dignes de la vostra confiança si només us senyalessim el mal i no'ns preocupéssim de mostrar-vos el remei perquè vosaltres, aprovant-ho, ens donéssiu major autoritat per aplicar-lo.

El mal és degut, en gran part, a la poca continuïtat de relació que hi ha entre la Junta Permanent i els Casals. D'aquesta poca continuïtat de relació n'esdevé una organització només sostinguda per principis generals de col·lectivisme, però el que hi manca és aquella gran compenetració espiritual dels individus que tots junts treballen per un objectiu. Tots estimem Catalunya i laborem per Catalunya en l'alt sentit que, el 3 de gener passat, aprovà el Consell General, més, tots també posseïm modalitats diferents d'ideal que, al compenetrar-nos només en aquests actes reglamentaris, no és prou perquè l'ideologia que'ns mou es fongui en un sentiment únic que bategui en tots plegats, perquè en un mateix rengle treballen per Catalunya, que és l'objectiu de l'Unió. Així, és deure de la Junta Permanent el conèixer i perquè ho vivim i palpem a cada instant, us ho diem, i aquesta conversa que entre nosaltres tenim en aquest moment és la prova més evident de que en tots nosaltres hi regna una tan bona voluntat, un tan gran desig de desempenyar amb perfecció el nostre deure, una tan gran necessitat de que l'Unió actuï com tots desitgem a Catalunya, que assegurí per endavant que el fondre'ns en un sol sentiment no és cosa difícil, que n'hi haurà prou que nosaltres, de part vostra mateix, ja que us representem, us diem com cal remeiar aquesta deficiència de l'Unió.

Per natural autoritat que com a represen-

tants vostres tenim, podríem implantar l'aplicació del remei que als nostres mals els cal, sense que en aquest instant us en fèssim esment ni calgués recollir la vostra aprovació; més, nosaltres, la Permanent, s'ha sentit, se sent i es vol sentir sempre tan compenetrada amb totes les entitats de l'Unió, amb tots els elements que la formen, vol actuar sempre amb tal esperit de democràcia, amb tal esperit nacionalista, que no ha de dur altra autoritat que aquella que li deleguin els representants dels organismes que formen l'Unió i per això us demana, no el consentiment, que aquest, naturalment, ja l'hi tenim, sinó la vostra aprovació, enfortiment del nostre propòsit per a la decisió vostra, per tal que s'estableixi, des d'ara i tant, una estreta i continuada relació entre la Junta Permanent i les entitats adherides a l'Unió. Aquesta relació haurà de consistir en visites repetides que la Permanent farà a dites entitats amb l'objecte de conèixer com se comporten, com actuen, com realitzen les accions, com, per dir-ho d'un cop, actuen de nacionalistes, per a aconsellar-les en ço que ho cregui necessari, per a corregir les deficiències que hi hagin, per a encoratjar-les en els defalliments, per a prestar-les l'apoi que calgui per a realitzar tota l'acció que sia necessària, amb el fi que, d'un perfeccionament progressiu, arribin totes les entitats adherides a l'Unió a esdevenir instruments perfectes de l'ideologia nacionalista-socialista que defensem. Perquè, penseu, companys representants, que l'Unió ho són tots vosaltres, penseu que la Permanent no és més que una delegació expressa vostra i que, per tant, en totes les ocasions en que aquesta Junta s'acosti a les entitats amb el propòsit que s'acaba d'esmentar, sereu tots vosaltres que acudireu a un de vosaltres mateix per a donar-li tot l'esforç vostre, tot el patriotisme vostre, tot el que de vosaltres pugui determinar un major benefici a una entitat, i així començarà a complir-se aquell propòsit fonamental de totes les accions modernes que dóna força moral a l'actuació digna: que tots han d'ésser per a un i un ha d'ésser per a tots.

Un'altra acció importantíssima que no pot passar un dia més sense que l'Unió Catalanista la realitzi, és que el nacionalisme català sigui amb presència i potencia entre'ls altres moviments nacionalistes que actuen a Europa i que, per aquesta causa, viuen com

a problemes palpitants a la consciència europea.

És certament vergonyós per a tots els que col·laborem per a obtenir la llibertat del nostre poble que, essent aquí a casa nostra el catalanisme un problema viu i palpitant, no haguem vençut tots els esquifiments que, des de que renasqué la consciència de Catalunya, ens han mantingut en un esclavatge que és indigne de tot moviment lliberador; i, com que és vergonyós i l'Unió Catalanista no seria digna de l'acció nacionalista moderníssima que s'ha emprès, si seguia, com fins ara, apartada de la convivència amb els altres moviments nacionalistes d'Europa, amb els quals és un deure inel·ludible que tinguem relació, per a ocupar el lloc que 'ns pertoca en aqueixa lluita renovadora que va transformant el món, la Junta Permanent té el propòsit, ultra la reorganització interna de l'Unió, de dedicar activitats profitoses per tal que's compleixi el fet elementalíssim de dur el problema de Catalunya a la consideració de la consciència moderna de l'Europa. No ha de passar ni un instant més, ara que ja tenim proclamat el veritable nacionalisme, sense que la nostra ideologia acudeixi al món, perquè's vegi que els nacionalistes catalans plantegen el problema nacionalista amb tal amplitud, amb tal universalitat i fós de tal faicó amb les ideologies més revolucionàries, que serà rebut amb força grat i també amb sorpresa per tots aquells braus reivindicadors de nacionalitats que desconeixen que hi ha Catalunya, perquè, per consuetud, estan segurs que on comença l'Estat espanyol s'acaba el món.

**

No cal, companys representants, que la Junta Permanent sia més extensa en la seva manifestació; el que us proposa, amb tot i ésser tan breu i concís i, aparentment, tan senzill, li dóna poder i autoritat per a poder realitzar una gran tasca de reconstitució, que, en aquesta anyada que comencem avui, podrà fer canviar tant, en el sentit de fortitut i d'expansió, que, d'aquí a un any, no la coneixereu pas de forta i d'ardidament intervencionista a la vida del nostre poble. En aquest any que acaba, tot just s'hi és iniciada la nova organització de l'Unió; laborem per a seguir avant, que aquesta nova organització que tot just s'ha començat veureu com creix i es desplega, si vosaltres creieu que la Junta Permanent ha de complir, com són els vostres desigs, el comès que ara li imposeu.

Aquesta Junta us dóna fermança que complirà el seu deure; vosaltres decidiu-vos a no deixar-nos aïllats en aquesta tasca de reconstrucció que volem realitzar, i ja veureu com Catalunya en rebrà bé de l'acció renovadora de l'Unió.

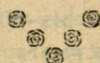
**

Hem començat adreçant-vos una salutació, salutació patriòtica i de companyerisme entre aquells que'ls agermana la comunitat d'ideal. Rebeu-ne un'altra de salutació de comiat, i feu que, en aquest any que avui comença, siguem, vosaltres i nosaltres, dignes elements d'aquesta organització de col·laboració nacionalista que, per Catalunya i pels fills de Catalunya, és l'Unió Catalanista.

La Cooperativa Mutual Catalana

— Pont de la Parra, 5 —

vos invita a la seva obra «Social, humana i constructiva», en la qual obtindreu: Millorament en la qualitat i preus dels articles, absoluta garantia de llurs pesos i mesures, benefici reemborsable sobre el consum anyal, contribuint al sosteniment d'Escoles Catalanes i altres fins patriòtics — Demaneu Estatuts a l'Hostatge Social —

GUAITA

Com sempre que s'apropen eleccions, els nostres regionalistes se senten ara inclinats a malparlar dels Governos d'Espanya, d'aquells polítics dels que tan bé ens han parlat i als quals han rendit tota llei de vas-sallatges.

Del 1907 ençà, la política regionalista ha estat dirigida a convèncer als catalans de la conveniència d'ésser adolorats dels polítics de Madrid i les regions espanyoles, posant-hi tot el seu esforç i enviant arreu els propagadors de la seva doctrina, per mitjà de la que havien de conquerir l'estimació espanyola. Que ha estat un fracàs aqueixa política, ho prova que al sol intent de demanar Catalunya una concessió de caràcter econòmic, s'han alçat, irades, potents veus de diferents indrets de l'Espanya centralista, resultant que, després de vuit anys perduts per a Catalunya en una acció absolutament xorca, es troben els regionalistes en la més lamentable de les situacions, car abans se'ls tenia, segons semblava, per una força dintre la política espanyola, i avui no compten a ni amb el respecte, al qual impunement els manquen, com a un ministerial que precisa del favor polític per a surar.

Tenint en compte tots aqueixos antecedents, no sorprendrà a ningú els clams històrics que a diari La Veu publica menaçant ridículament als governants, talment com si en el seu esperit ultraconservador, panxacontent, que tot ho espera del favor governamental o de la gràcia majestàtica i no-res del propi esforç, pogués en cap moment representar altra cosa que un efectisme teatral de la més pura concepció política espanyola.

Diguérem i mantenim, i ampliïm encara, que la manifestació pro-zones neutrals no fou més que una farsa electoral, planejada per la Lliga Regionalista, d'acord amb en Lerroux, per a fer-la servir de plataforma electoral. Per això és que, amb motiu de la crisi ministerial, clamen al cel indignats i menacen amb greus mals al sol anunci del Govern per a ajornar vuit dies més l'obertura del Parlament. Talment com si la vida de Catalunya dependís de vuit dies més o menys.

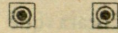
Certament que a la nostra col·lectivitat no li ve de vuit dies, però a la Lliga sí. Vuit dies abans representava que en Cambó pogués fer un discurs, al Congrés, menaçant, amb els punys closos, al Govern, perquè no s'havia preocupat de les qüestions econòmiques; que els diaris madrilenys subvencionats per la Lliga i els del «Fomento» el bombegessin; que La Veu el publicués íntegrament i en fes un gran tiratge, que hauria repartit per tot Catalunya, i que aqueixa propaganda injectés activitat als indecisos, i que, sobre tot, votessin, que és, finalment, l'objectiu de totes les manifestacions iniciades per la Lliga i els seus.

Ja ho saben ells, els regionalistes, que les Corts espanyoles no poden permanèixer obertes el temps necessari per a la discussió i aprovació dels projectes econòmics. Saben, també, que les menaces que llencen no són més que banalitats impossibles de complir per ells; però també saben que l'etern desmemori i poble català oblidarà fàcilment que se l'ha enganyat

i qui l'ha enganyat, i tornarà bonament a deixar-se enganyar de bell nou.

Els de la Lliga i La Veu ho porten molt ben combinat, atribuïnt sempre la culpa de tot a Madrid, quan, certament, la culpa és, en primer lloc, dels que aquí fan política espanyola, i també, en part, del poble català, que's deixa sorprendre pel primer falsari polític que passa.

F.

Aspectes de la lluita Notes del viatge Cas vergonyós

ELS viatgers que el passat diumenge havíem de sortir de Manresa amb l'automòbil que surt d'aquella població cap a Vic, ens trobàrem a l'ésser l'hora de sortida de dit automòbil (les quatre de la tarde) amb que no podíem marxar, puix l'auto no comparagué. Buscant detalls d'aquella anormalitat, se'ns digué que no era possible sortir fins mitja hora més tard de l'acostumada, degut a la *corrida de toros* que s'estava celebrant.

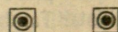
Bé prou que vàrem protestar tots els que'ns esperàvem, fent recalcar que la celebració d'una *corrida de toros*, no constitueix un motiu per a fer retrassar ni alterar l'horari d'un servei d'interès públic, però tot fou inútil. Anà passant temps i al cap de tres quarts va compareixer l'auto que no va marxar fins mitja hora més tard o siga quan la *corrida* va acabar-se. Aleshores, al cap de cinc quarts miserablement perduts, vàrem saber la causa del retràs. Hi havia un senyor amb aficions *flamenques* que havia tingut ganes d'anar als *toros* i l'automòbil—servei públic que serveix pel públic i els que l'exploten es nodreixen dels beneficis que'l públic els proporciona—no podia marxar sense que aquell individu no hagués sortit del circ on s'hi exhibia aquell brutal espectacle.

Qui deuria ésser aquell senyor, que tanta influència i tan poder té per a mortificar a dotze persones que, havent de complir, per necessitat, els seus quefers, havien d'esperar la venia d'aquell desconegut?

Fóra convenient que la companyia tingués en compte els perjudicis que causa no fent sortir els carruatges a l'hora assenyalada. I fóra més convenient encara, perquè són moltes les vegades que degut a fer, un passatger, alguns segons tard, marxa l'auto sense voler-se esperar els pocs instants necessaris perquè un home no perdi un grapat d'hores que ben bé les necessita per emprar-les en aquelles ocupacions que, no pas per sport ni diversió, es veu obligat a complir.

Procuri la companyia de què parlem que no's repeteixi el vergonyós cas relatat, puix, si així succeïa, ho posaríem en coneixement de qui correspon, ja que no hi ha cap dret a molestar ni perjudicar als viatgers, sobretot, quan la causa és la celebració d'una festa tan bàrbara i embutidora com una *corrida de toros*.

JOAN ESCAPA

Per manca d'espai deixem per al número vinent la publicació de
LA QÜESTIÓ DE LES AIGÜES

ESCOLES

VEU'S-AQUI el que convé a Catalunya, veu's-aquí el que'ns manca perquè els catalans arribem a tenir consciència del que som: escoles!

Amb elles per si soles ja podríem donar per solucionada la nostra actuació, car si tan sols hi haguessin les necessàries i aquestes ensenyessin d'acord amb la veritat, avui el nostre poble estaria en un tot identificat amb la ideologia que mou als que breguen per a la seva llibertat.

Sortosament tenim ja una corporació que treballa amb un gran anhel per omplir el buit que l'ensenyança oficial deixa, més per grossos que siguin els seus esforços, no són pas suficients perquè pugui atendre a la instrucció de tot un poble. Actualment està desenrotllant una tasca ben meritòria que, donats els mitjans de què disposa, és verament d'admirar i alabar, però no n'hi ha prou amb això, és necessari que creixi, que s'augmenti el seu profit, i per augmentar-se i per créixer tothom en poc o en molt, té'l deure de contribuir-hi. Ja deuen comprendre'ls llegidors que l'entitat a la qual me referesc no és altra que la benemèrita «Associació Protectora de l'Ensenyança Catalana», a la qual, tots aquells que'l seu estat pecuniari els ho permeti, tindrien de figurar en les seves llistes de socis. Aquells que això no'ls sigui factible, demostrarien amb fets eloqüents el llur patriotisme, si, en pro de la mateixa, exercissin una vera i ferma obra d'apostolat.

En quant a les entitats, d'en tant en tant, haurien d'efectuar vetllades, audicions i tota altra mena de festes qual producte fos destinat a benefici de la Protectora. Fóra, aiximateix, força convenient que, com va fer la Joventut Catalanista de Barcelona amb motiu de la Festa d'Infants i Flors, es fessin edicions de postals, de fulles patriòtiques i literàries, etc., de venda i de propaganda, i es busquessin tota classe de procediments lícits per a obtenir cabals que sostinguessin i enrobustissin l'ensenyança catalana.

No podem els vers nacionalistes oblidar que amb moltes escoles i amb un plan d'ensenyança tindriem quasi resolt—per no dir del tot—el nostre problema, i la idea nostra s'imposaria i arrelaria en el cor de la gent.

Si tenim aquest convenciment, per què no dedicar-nos a aquesta obra? Per què no dur-lo tot seguit a la pràctica? Què falten mitjans? I cà, no ho cregueu pas. Mireu l'exemple d'alguns Casals de la Unió Catalanista amb les seves escoles i us convencereu del contrari. No neden pas en l'abundor però, convençuts de l'importància que per Catalunya té l'implantació d'escoles, és una de les primeres coses en què pensen.

Tots, individualment tots, hem d'ajudar-hi. Poden seguir-se molts procediments; a veure qui farà més feina profitosa. Pensem que la Patria ens restarà agraïts. Què tot sigui per ella!...

i Hemeroteca General

J. M.ª GIBERT

Del món del treball

Un nou aspecte de la qüestió social

El patriotisme. No és sols el burgès qui explota l'obrer. Els agavelladors sense consciència. Els detallistes. Els propietaris.

CONSIDEREM el patriotisme com una de les més excelses idealitats, sempre que respongui a fermes conviccions morals. Per això no hem entès mai aquell patriotisme que té un caire per cada sentiment de l'home i per cada acte de la vida. De patriota només se'n pot ésser d'una sola manera: tenint present que la patria és el tot i no la fracció; que no és la porció del planeta que limiten uns rius i unes serres i un mar o bé totes aquelles terres on es parla una mateixa llengua, sino tot ço que signifiqui la més absoluta integració de la patria: homes i coses.

Jo no entendre mai el patriotisme d'aquells que parlen i ensenyen a parlar als seus una llengua que no és la que la seva mare els ensenyà a parlar; jo no entendre mai el patriotisme d'aquells que per explotar-los més fàcilment omplen els seus tallers i fàbriques de gent que contribueixen a desnacionalitzar, a desfigurar-la al menys, la terra que els ha vist nàixer; jo no entendre mai el patriotisme dels que per egoisme deixen morir el teatre nacional, les entitats de cultura i polítiques que guarden i fomenten els ideals de la patria, i en canvi poden protegir altres teatres, subvencionar entitats que cap fi humà ni patriòtic tenen, i poden mantenir una o dugues *amigues*; jo no entendre mai el patriotisme d'aquells que, sabent per endavant que negocien amb la fam del poble, del poble que és el més essencial i principal de la patria, agavellen en moments crítics un o varis articles de menjar, fent negocis fabulosos i sense entranyes; jo no entendre mai el patriotisme d'aquells que deixen morir la premsa redactada en català i compren o estan subscrits a dos o tres diaris castellans o madrilenys; ni el d'aquells que subvencionen tota llei de comunitats religioses i no tenen ni una almoina per a protegir l'ensenyança catalana...

És molt planer dir-se patriota perquè una vegada o dugues a l'any es fa acte de presència a una manifestació, i cada dos anys és va a dipositar el vot a les urnes, i és malparla tot sovint dels mals governs de Madrid i de les coses dolentes d'Espanya.

Nosaltres, no havem cregut mai en aquesta mena de patriotisme, tan empedrat de bones raons com inútil o contraproduent en la seva actuació. Volem que'ls patriotes ho siguin de cor i en tots els seus actes públics i particulars. Per a fer patriotisme a l'espanyola més val no començar. Què som intransigents? Si! Ho som i creiem que és necessari tornar furiosament a les més radicals intransigències. Fa un quant de temps que havem baixat molt avall. La nostra, és dir, no la nostra, l'espina de molts, s'ha acostumat al vincament diari com una cosa ja corrent. Acceptem moltes coses i fets com si fossin inevitables. Transigim com el més natural amb ço que ni de pensament hauriem transigit dotze o quinze

anys endarrera. Encara que no ho sembli, potser mai havíem sigut tan *provincians* com avui. Es ven la premsa de Madrid com mai s'havia venut. Mai com ara hi havia hagut tan nombrosos aficionats al baix i embrutidor espectacle dels *toros*. Mai com ara s'havia rebut amb tants honors als representants de l'Estat: el viatge a Barcelona o Catalunya d'un ministre o exministre és quasi un aconeteixement, mal sigui una nul·litat el qui vé a *estudiar-nos*, *descobrir-nos* o *influenciar-nos*. Ha devingut que tractem de Vós a col·lectivitats, ensenyem i individus que no més mereixerien un *Tu* i prou. Volem donar la mà i salvar a tothom i tenim prou feina i ens en sobra a casa nostra.

Durará molt la devallada? Aneu a saber! Però no serà sense la més forta protesta nostra, dels *intransigents*, dels *puritans*. I prou d'això, per avui.

Volem dir perquè alguns mals patriotes són enemics de l'obrer, sense que res tinguin que veure amb la burgesia de taller i fàbrica. Exemple: Figureu-vos un agavellador de carns, de llegums, de blat. Aquest fa compres i més compres, unes vegades aprofitant-se de moments de baixa, altres de la misèria dels petits ramaders i culliters. Ve un moment que per l'agavellament d'uns quants el mercat està mancadíssim dels articles agavellats. Aleshores l'agavellador fa pagar 20 de ço que li ha costat 10, negociant sense cap mena d'escrúpul amb la misèria del poble.

Vetaquí, treballador, un altre dels que t'exploten, dels que fan fortunes amb la teva suor i la teva salut i la salut dels teus. Guanyes poc i ells contribueixen amb l'encariment dels queviures a fer més petit el teu jornal. I aquests, com els altres, són insaciabls i contra d'ells no hi caben les vagues, però si que hi caben les cooperatives. Però, a més, hi cab el càstic que saben donar els pobles dignes als que negocien amb la misèria llur. Tu, generalment, només consideres enemic teu al burgès, al que't dóna un jornal, petit o gros, sempre més petit que gros, i al representant del poder que amb els seus esbirros tiranitz la teva acció expansiva. Doncs fixat en aquest i altres que anirem anotant i tingue'ls presents en les teves lluites i tingue'ls presents en l'hora de les teves reivindicacions.

Tu, dius: «El burgès m'explota: em fa treballar moltes hores i em paga poc.» Però del poc que't paga el burgès ve després l'agavellador i el detallista i t'exploten molt sovint tant o més que'l patró.

També el detallista? També, també. Aquest procura no donar-te mai el pes; aquest et fa pagar les mercaderies avariades a preu de bones; aquest, si l'agavellador li apuja un article en 5, compta que ell te l'apujarà a tu en 7 i a més, si pot, t'escurçarà una mica, encara, el pes o la mesura; aquest, si un dia t'ha de fiar s'ho cobra després amb escreix; aquest,

després de viure de tu i d'enriquir-se de tu, encara sembla que't vengui protecció i no veu mai, sense condemnar-ho escandalosament, cap dels teus gestes lliberadors.

I, igual que l'agavellador i el detallista, compta que't tracta i de cada dia més, el propietari, l'amo de la casa que vius, apujant-te sempre, per poc que't descuidis, el preu del lloguer que pagues.

Això si, tots aquests l'agavellador, el detallista, el propietari, són gent altament respectables. Revoltar-te contra les llurs vexacions, seria, és considerat com un crim. La llei els empara, paguen una contribució, paguen arbitris, paguen drets de consums i de duanes (si no desfrauden a l'Estat i el Municipi per mig del contrabàndol i el matute) i per tant poden fer ço que millor els plagui. La seva explotació és una explotació mansa i suau, però de fet tant o més repugnant que la del burgès, puix aquest dóna la cara, mentre que l'agavellador, el tender, el propietari sempre tenen a qui carregar el mort, ja sigui a l'Estat, ja al Municipi.

Tens l'obligació de lluitar tant amb aquests com amb el burgès, puix si l'un t'explota, no t'explota l'altre menys. Amb el primer, amb associacions fortes i tot el perfectes possibles; amb els que negocien amb la teva misèria, per mitjà de l'associació en primer lloc, amb la cooperació sempre. Fes-te cooperatista; si no t'és grat pertènixer a una cooperativa, pots comprar ço que necessitis a alguna de les que hi ha. Amb això aconseguiràs dos coses: comprar més bo i més barat i trobar un petit marge de benefici. Que no't matin lentament els adulteradors i que no facin negocis amb la teva fam.

Diguérem un dia que'l treballador nostre tenia una idea una mica errada de com devia ésser la seva intervenció en les lluites pel seu millorament i considerem com un dels punts més interessants, oblidats per ell, aquest aspecte de l'explotació de què és víctima. I és perquè no ha vist o no ha volgut veure que la seva misèria és filla de moltes causes, encara que l'efecte sigui sempre un. Per tant, precisa que vagi modificant la seva actuació, ajustant-la a les realitats del moment. I per a conseguir bons i immediats resultats, no ha de perdonar-se cap esforç: el col·lectiu ha d'anar paral·lel a l'individual i l'individual al col·lectiu. Pot molt la força de l'unió, però aquesta força és centuplica si l'acompanya l'interès o l'entusiasme personal. Així com la tasca de l'educador de l'infant no produeix tots els efectes esperats si els pares no secunden al professor, així la labor col·lectiva no donarà tots els fruits si l'individu no presta el seu concurs entusiasta a la col·lectivitat.

A això, ara i sempre, han d'anar els treballadors; a anar voluntats, a unificar accions, a dur la seva influència a tots els llocs i en totes les hores. Només així aconseguiran la major suma de béns i avantatges amb la menor suma de sacrificis fets i energies gastades.

Biblioteca de Comunicació

i Hemeroteca General PERE CASALS

MERCERIA = ALBERT BONET = CLARIS, 15
Adornaments per a vestits de senyora
GRANS NOVITATS = PREUS REDUITS

Cròniques curtes

L'odiós impost

DE molts anys ençà l'impost de consums ha sigut i és combatut per tots aquells que estimen al poble i per tots els qui, sabent comptar, veuen l'enorme desproporció que hi ha entre les despeses de cobrança d'aquest impost i les dels altres.

L'impost de consums tècnicament és un disbarat; dels diversos que's paguen, una part grossíssima se queda per als encarregats de recaudar-lo, i l'eludir-lo és una cosa relativament fàcil i, per tant, temptadora. El frau sempre ha acompanyat als consums.

Per altra part, els consums pesen directament sobre les classes treballadores i encara que ja sabem que per la repercussió dels impostos, el detestable règim social actual sempre tendeix a fer pesar les càrregues sobre els treballadors, també sabem que aquests, pels impostos que'ls pesen indirectament tenen una sèrie de mecanismes de defensa pels quals procuren evadir aquelles càrregues, i, si no ho logren en absolut, sempre arriben a fer que siguin més petites i que una part d'elles se quedin pesant sobre els demés estaments socials. Per això els conservadors, que també ho saben que la transmissió indirecta de l'impost els és més difícil, defensen els consums, defensen el fer pagar a aquell qui no té, i així s'estalvien quartos i feina.

Per això l'Ajuntament de Barcelona, compost de regionalistes i radicals, però tots socialment, econòmicament, conservadors-burguesos, quan l'Estat li ha permès treure els consums, no els ha tret i ha fet que per a estalviar unes pessetes als *pobres* propietaris o que paguen bon pis, se carreguessin sobre l'alimentació, sobre la vida del pobre els resultats d'un impost car i de frau fàcil. Cal que en això s'hi fixin els barcelonins; els regionalistes i els radicals se barallen per si ha d'anar o no ha d'anar la Banda municipal a la professó de Corpus i per si han de córrer o no els cotxes el dijous sant, però en els problemes essencials, en ço que és vital, tots són uns. I tots foren uns a que els consums continuessin.

I hi ha frau. Ja ho sabien, tots ho sabiem; se diu per tot arreu que hi ha cases que venen productes més barat que altres a causa que'ls entren sense pagar. I aquest frau, que'l fan els rics, no sabem que mai s'hagi perseguit directament en les persones o els bens d'aquests rics.

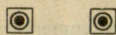
Però ha vingut un moment, aneu a sapiguer per quins motius, en el qual el nostre Ajuntament, aquest mateix Ajuntament que presència impassible els milers de morts de l'epidèmia tifòdica sense que ni sisquera se li hagi acudit esbrinar les responsabilitats que es contraguieren; aquest Ajuntament que paga 72.000 pessetes cada mes a la Companyia d'aigües mentre es deixa perdre la de Moncada, aquest Ajuntament dels túnels de la reforma i de tants i tants altres pecats; aquest Ajuntament que ha volgut sostenir els consums sabent que sempre han portat aparellats el frau, han volgut fer com aquell que volien evitar que'l frau continués.

I al fer-ho, no s'han dirigit a la soca, no han procurat investigar, cosa tan fàcil, com estaven de pagament les existències dels grossos magatzemistes, no han anat al ric, explotador del qui li compra, explotador de la ciutat a qui no paga i explotador dels pobres a qui per quatre xavos fa entrar els productes sense pagar, sinó que, partidaris del sistema directe, se'ls ha acudit (segons diuen, apartant-se de les lleis) col·locar obstacles en els punts d'entrada de la ciutat, obstacles que pel mateix que havien de detenir violentament a qui anava molt depressa, estaven carregats de perills per la vida dels qui per allí passaven.

I l'obstacle homicida es posà i un home n'ha mort, altres ne porten ferides i altres, viatgers que res tenien que veure-hi, estigueren en perill.

A la llista de les víctimes del impost odiat n'hi ha una més, i entre les llàgrimes que aquestes víctimes provoquen, hi manca la del nostre Ajuntament, que no ha tingut pit per a altra cosa que per a lamentar els successos.

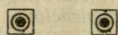
RAMÓN D'ALENTORN

RENAIXEMENT

El número de demà conté el següent sumari:

El Govern de la Ciutat. — *Esguards*, per Maig. — *Així untaven les rodes a Madrid en temps de Felip II*, per J. Miret i Sans. — *Cròniques pedagògiques: El català i l'escola*, per C. — *De la vida que passa*, per F. Rosell. — *Novembre*, per J. Massó i Ventós. — *L'ètica, l'estètica i l'actuació pública*, per R. — *Música* per R. B. — *Noticiari*.

AL VOL

DUIEN els diaris que el senyor Foronda, director, o gerent, tan se val, de la Companyia de Tramvies, ha donat a la Cooperativa de cases per a particulars una casa. En el sentit general de la moral que s'estila la cosa no té res d'especial. Un senyor generós, i una entitat cooperatista, que realitzen actes naturals: el primer afavorint una institució, i la entitat acceptant un donatiu per a la Societat, no per cap individu.

Més la Cooperativa de periodistes hauria fet molt més bé agraït, però no acceptant, com no hauria d'acceptar res que procedís de poders constituïts, d'autoritats, ni d'empreses, ni persones que realitzin funcions de serveis públics, ni de cap mena, de les que's troben naturalment sot-

meses a l'alta missió crítica que és pròpia de la premsa; que la premsa viu del públic i el públic hi vol en ella la veu del ser i equànim jutge de la col·lectivitat.

L'institució de la premsa hauria d'ésser expressió d'una selecció moral d'homes donats a tots els sacrificis, per tal que'ls afanys de justícia i bondat tinguessin en ella lliure i franca irradiació, que fos fre a tota mena d'extralimitacions i transgressions, i enfortís l'esperit dels ciutadans, naturalment donat, pels desenganys, a tota mena de renunciaments dels drets de ciutadania.

Per això, adoloreix adonar-se a cada instant que tots els ressorts de norma ització social s'aflixen, fent que la col·lectivitat se trobi sense un nucli amb prou virior per a assolir el redreçament de l'espiritualitat social.

I, parlant dels tramvies, s'acut recordar-se que són munió les persones que hi viatgen de franc, només que perquè ocupen càrrecs o situacions que posseeixen acció d'autoritat, o acció deliberant en corporacions públiques.

Cal demanar-se, si és esquisidesa moral acceptar tickets de lliure circulació, que si afavoreixen amb benevolència d'autoritat per a qui els dóna, no és just sien acceptats, car no passaria d'ésser una mercè que seria immoral, i de força mal gust, fer-ne ús. Per cert, que la Companyia de Tramvies no deu ignorar que, ben sovint, els que viatgen de franc, obliguen a tota mena de molesties als que paguen per a usar del tramvia amb la plenitud que pertany.

Encara no se sab de persona que, per dignitat, hagi retornat a l'empresa de tramvies els tickets de lliure circulació que envien per a tenir propícia la complexa acció oficial.

..

Diuen els telegrams dels diaris que'l Papa ha intercedit prop dels Estats bel·ligerants perquè concedissin als presoners de guerra descansar del treball a què es troben sotmesos els diumenges. I els altres dies de festa per descansar els ciutadans lliures, no?

Realment, el fer treballar als presoners és una crueltat que no més pot complaure a esperits originàriament perversos; més fer-los treballar els dies de festa i tot, és una maldat que mostra el baix nivell moral que encara governa molts pobles.

Quina greu culpa han comès els que lluiten per la llur patria, moltes vegades complint deures imposats a la força, i si no són complerts, punts amb pena de la vida? I si no's defensa la patria a la força, i es defensa de bon grat, per sentiment natural, per instint de conservació, per voler oposar-se a l'opressió i esclavatge que pretén imposar l'imperialisme, mereix que'ls homes sien tractats com esclaus?

Quina moral de civilització és aqueixa, que no té altre fonament ni principi que'l voler del triomfador? Quines morals són aqueixes contingudes en les religions primitives, que no lllençen anatemes contra els violadors impenitents del codi basal de la germanor universal, que totes les religions prediquen i no practiquen? Perquè les excomunionis no s'apliquen a emperaires, reis, parlaments i ministres, quan se realitzen actes que son proba plena, en les lluites internacionals sobre tot, que no hi ha altra moral que la més profunda perversió?

Els telegrams diuen que hi han Estats que no'ls fan treballar en dia de festa, els presoners, més no diuen els que són. Perquè Jo'm vull pensar que si fos la República Francesa un dels Estats més cruels, tot el món n'aniria ple; i que quan tants miraments es gasten, bé deu ésser que Roma, seguint tàctiques velles, no vol agraviar als heretges poderosos.

S. CARBONELL I PUIG

COMISSIONS :: REPRESENTACIONS

:: ADMINISTRACIÓ DE FINQUES ::

CABLE : SUBUR APARTAT DE CORREUS, 226

:: SANTIAGO DE CUBA ::

L'actuació obrera

A les deu del matí de demà, diumenge, tindrà lloc en el local social de les entitats que integren les «Arts del llibre» (Sant Simplicí, 2, 4 i 6, pral.) un miting en el qual hi seran exposats minuciosament els propòsits que, per a la fundació d'una potent «Federació de les Arts del Llibre», té la Comissió permanent que an aquell fi i composta per representants de cada secció, va crear-se.

L'obrer impressor Andreu Cuadros, donarà el proper dilluns, dia 1 de Novembre, a dos quarts de deu de la vetlla, una interessant conferència en el local del carrer Vistalegre, 18, 1.er

El passat dissabte, com ja anunciàvem, tingué lloc, en el local social dels Sindicats de Lamparers-Llauners, Fumistes i similars i Fundidors en ferre, la primera conferència de la sèrie que han organitzat aquells sindicats. Anà a càrrec de l'Eladi Gardó, qui desenvolupà el tema: «El cooperativisme com a sistema d'emancipació proletària».

Breus paraules de presentació, pel president de l'acte, donaren començ al mateix, fent notar aquell l'interessant que resultaria aquesta sèrie de conferències, tant pels temes que's tractarien com per la competència dels conferenciants, dient, referint-se an aquests darrers, que si entre ells hi figurava el doctor Mer i Güell, era perquè, malgrat ésser aquest senyor un dels que mantenien l'acusació contra el doctor Queraltó en l'afer del Patronat per a la lluita contra la tuberculosi, fou dels que, intimidat per la Lliga dels drets de l'home per a que la retirés, es mostrà sol·licit en retirar-la, fent-ho així. Diu que encara que aquest fet ja era conegut de molts dels que formaven l'auditori, el feia remarcar per a que se n'interessin els que ho ignoraven, posant així les coses en clar i tal com són.

Totseguit, el conferenciant comença a desglossar el seu tema, fent remarcar la gran obra social que les cooperatives realitzen, dient que allà on s'han extès més, potser perquè allí nasqueren, és a l'Anglaterra, aportant una munió de dades i estadístiques que demostren la superioritat de les cooperatives angleses damunt les altres dels demés països. Explica la forma en que estaven constituïdes, dient que moltes d'elles exercien el cooperativisme en tan alt grau, que'ls permetia dedicar-se a la producció i tot, evitant així el tenir que comprar als magatzems, que sempre representava una part de beneficis que's donava a guanyar a altrí, podent ésser les cooperatives qui la percebessin. Digué, per això, que aquestes no són les que més abunden, però són una gran ajuda per a les cooperatives relativament menys importants, constituint totes juntes el crèdit necessari per a efectuar llur acció comercial, donant d'aquesta manera vida al país en general i a les cases bancaries, que amb elles negocien, en particular. N'hi ha —segui dient— que fins són propietàries dels vaixells que empleen per a importar llurs productes, dels locals on són instal·lades, etc.

Advocà per la conveniència de fomentar el cooperativisme col·lectiu, que ha donat grans resultats arreu on s'ha adoptat, puix realitza més directament la tasca social que li és confiada. Digué que a Catalunya veia que ja s'anava adoptant aquest sistema de cooperativisme i que era, de tota l'Iberia, el lloc on amb més entusiasme i dalit es realitzava aquesta obra social, ja que en un Congrés de Cooperatives a l'Estat espanyol realitzat havia sigut Catalunya i en bona part Barcelona

la que més bon paper havia fet, car en tot el reste de la península amb prou feines si n'hi havien de fundades. Digué que amb la difusió del cooperativisme col·lectiu s'anava de dret a la creació de caixes d'estalvis per a la vellesa o de socors mutus en cas de manca de treball, així com també a la fundació d'escoles i biblioteques, objectant —referint-se an a aquestes darreres— que una de les més importants del món, en l'actualitat, és propietat d'una cooperativa anglesa.

Acabà dient que dintre l'ideal cooperativista s'hi ha de fomentar el cooperativisme, o sigui, la demostració dels avantatges del règim col·lectiu damunt l'individualista, entenent que an aquesta tasca hi poden ajudar molt els sindicats, car aquests no poden ni deuen estar en pugna amb el cooperativisme, que realitza una obra eminentment socialitzadora. Afirmà que els pobles embrutits no reneixen, i que, per tant, devien els obrers proporcionar-se la major cultura possible, ço que trobarien dintre les cooperatives.

Finida la conferència, el president convidà als concorrents per a que, si volien, controvertissin alguns dels conceptes exposats o demanessin aclaració d'algun dels mateixos, fent ús de la paraula els obrers Franjosà, Rueda i Negre, contestant el conferenciant a les preguntes fetes i rebatent els arguments que emplearen els controvertents.

Cal fer remarcar que l'acte es vegé concorregutíssim, havent-hi entre l'auditori una nodrida representació de l'element femení.

Els noms dels conferenciants i ordre i tema de la sèrie de conferències que els Sindicats de Lamparers-Llauners, Fumistes i similars i Fundidors en ferre, han organitzat per a ésser donades en el seu estatge social (Vistalegre, 18, primer) són com segueix:

Angel Pestaña.—*Influència del teatre en l'educació del poble.*

Dr. D. Martí i Julià.—*Injustícies de la riquesa individualista.*

Salvador Seguí.—*La desnaturalització del socialisme.*

Francesc Cid.—*Necessitat de la creació d'un centre de defensa obrera, com a únic mitjà de que el proletariat pugui assolir les seves legítimes aspiracions.*

Francesc Ullod.—*Sindicalisme reivindicador i orientació artística per als sindicats.*

Dr. Francesc Boada.—*Higiene i profilaxi de la tuberculosi pulmonar.*

Dr. M. Mer i Güell.—*L'higiene en els tallers.*
Ramón Bertràn.—*L'importància de les Federacions.*

Josep Puig d'Asprer.—*Els drets de l'home.*

Les esmentades conferències tindràn lloc cada dissabte sense interrupció. Celebrada, la setmana passada, la d'en Eladi Gardó, que ressenyem més amunt, té lloc avui, a dos quarts de deu del vespre, la que va a càrrec d'en Angel Pestaña.

En els jocs Florals esperantistes, celebrats a Vilanova i Geltrú amb motiu del VI Congrés Esperantista, ha obtingut la Flor Natural en Josep Grau, redactor de la revista *Kataluna Esperantisto*, per una admirable traducció de la poesia *El rellotge de sol*, den M. Morera i Galicia.

Ha deixat de publicar-se, a Ripoll, *El Pirineu Català*, que, des del juliol del 1911, venia sortint setmanalment.

Ha sortit, a Ripoll, un nou periòdic català, denominat *El Fresser*, al qual retornem la salutació que dirigeix a la premsa.

Demà diumenge, a les deu de la vetlla, tindrà lloc, al Centre Moral Obrer, del Poble Nou, Pallars, 229, cantonada a la Rambla del Triomf, una extraordinària audició de sardanes amb cobla.

♦ CAMISERIA
CORBATERIA
GENRES DE PUNT
F. VEHILS I VIDAL
2, Portal de l'Angel, 2

El diumenge passat tingué lloc la visita de germanor que els catalanistes de La Coronela feren als del Casal Sagrerenc, on foren fraternalment rebuts i pogueren apreciar els magnífics resultats obtinguts, fins ara, en aquella barriada. Es creuaren entusiastes parlaments elogiant les virtuts de constància i energia, factors essencials per a fer triomfar la nostra causa, que necessita, ara com sempre, l'esforç, la disciplina i la cohesió de tots els patriotes. Fou una festa senzilla, però simpàtica en gran manera.

Demà, diumenge, dia 31, a les deu del matí, el Casal Catalanista del Districte II anirà a depositar una corona a la tomba del que fou en Josep Borrueta, mort el dia 19, la qual ha estat costejada per subscripció entre'ls socis d'aquella entitat.

La jove actriu Maria dels Angels Montserrat està organitzant, a la barriada del Poble Nou, un festival a benefici del monument del que fou gran actor del Teatre Català, en Iscle Soler, obra que porta a cap l'entitat Foment del Teatre Català.

CORRESPONDENCIA

R d'A.—Ciutat: Ara que ja sabem qui és vostè, li publicarem.—IX.—Ciutat: No publiquem res en absolut de ço que se'ns envia sense acompanyar nom i adreça.—Ll. R. i R.—Ciutat: Per ésser excessivament llarg, el que fa que quedi diluït l'assumpte, aquesta vegada no és publicable el vostre article. Envieu-nos altra cosa.—J. M.—Caldes de Montbui: Augmentat el paquet; és el més acertat liquidar per trimestres.

• • LA NACIÓ • •

EDICIÓ DEL COMITE DE PREMSA

DE LA UNIO CATALANISTA

ABONAMENT

1 pesseta trimestre Estranger: 1'50 pessetes

COMBINACIÓ AMB «RENAIXEMENT»

2'50 pessetes trimestre — Estranger: 4 pessetes

Imp. Josep Sabadell i C.^a, S. en C.—Mallorca, 257 bis

COMITÉ DE PREMSA DE LA UNIO CATALANISTA

Nombre actual d'abonats a

RENAIXEMENT i LA NACIÓ

1035

Nombre de sotscrits a la cooperació de 50 ptes.

93

NOVES

A vui, a la vetlla, se celebra a l'hermosa Festa de la Música Catalana, que, des de ja fa alguns anys, ha instituit l'Orfeó Català.

Com de costum, ocuparan l'hemicicle de la gran sala de concerts del Palau de la Música Catalana, además de la que serà proclamada Reina de la Festa, l'Excel·lentíssima Diputació, l'Excel·lentíssim Ajuntament de Barcelona, la Junta Directiva de l'Orfeó Català i els mestres que formen el Jurat qualificador.

Després del discurs presidencial, que està confiat a l'eminent mestre Joan Manén, s'executarà la majoria de les obres premiades, que, segons notícies, són verament notables.